

خیلواکی

استقلال

www.esteqaal.net

پنجشنبه ۱۷ سپتامبر ۲۰۲۶

تهیه، ترتیب و ترجمه: داکتر فریده نوری

سالگرد بیست و پنج سالگی یازهم سپتامبر

باوجود عقب نشینی القاعده، رشد جهادیزم جوامع غربی را تحت فشار قرار داده است

قسمت سووم و اخیر

منبع: اخبار Le Monde

نویسنده: Benjamin Roger et Noé Hochet Bodin

قاره آفریقا مرکز جدید گروه تروریستی

القاعده در حال نابوی در پایگاه های تاریخی اش، در عوض القاعده در آفریقا که

هرگز در آن جا آنقدر قدرتمند و ثروتمند نبوده، قوی تر می شود

از تأسیسات القاعده در شرق، خلیج فارس و یا افغانستان، تقریباً هیچ چیزی باقی نمانده است. القاعده در طول دهه گذشته پایگاه های تاریخی خود را یکی پس از دیگری از دست داد، اما شبکه ای که توسط اسامه بن لادن (۱۹۵۷ - ۲۰۱۱) تأسیس شد، هنوز نمرده است و دور از پایگاه اصلی خود این شبکه در شبه جزیره یا péninsule آفریقا (که متشکل است از چهار کشور، جیبوتی (Djibouti) ایریتریا (Erythrée) ایتوپیا (Ethiopie) و سومالیا (Somalie) مترجم: گوگل) مستقر شده است.

امروز این سازمان بزرگترین جمعیت خود را در این مناطق دارد، همچنان گروه حمایت از اسلام و مسلمانان در مالی، بورکینه فاسو و نیجریا جای گرفته اند، و در چندین کشور خلیج گینیا (Guinée) گسترده شده است.

گروه حرکت الشباب المجاهدین که در سومالیا معمولاً شباب نامیده می شوند و به تعداد یک اندازه کمتر بنام جهادیت های انصارو (Ansaru) در نیجریا موجود اند.

Stig Jarle hansen محقق از ناروی (norvégien) وابسته به مؤسسه سلطنتی در لندن، این طور خلاصه می کند:

"این ها قدرتمندترین شعبه القاعده هستند و زیادتین و بزرگترین درآمد را بدست می آورند" شعبه افریقایی این شبکه جهادی تنها کسانی هستند که کنترل و مدیریت قلمرو ها را به عهده دارند و دارای چندین هزار مبارز که تعداد شان بین هفت هزار تا هشت هزار نفر می رسد، طبق گزارشی که توسط سازمان ملل متحد در ماه اگست منتشر گردید.

گروه حمایت از اسلام و مسلمانان (GSIM) در مناطق وسیع از مالی وسعت پیدا نموده اند، جائیکه حالا پایتخت مالی، بمکو را محاصره و تهدید نموده تا بورکینه فاسو همسایه آن ها در این مناطق شریعت را تطبیق نمایند و توسط ذکات که از مردم جمع آوری می کنند و همچنین قاچاق مواد مخدر، استخراج غیر فنی طلا، فروش مواشی و آزادی گروگان ها در مقابل مقدار هنگفت پول، خود را تمویل مالی می کنند.

در مورد شباب که تعداد شان را بین هفت هزار و دوازده هزار، قرار برآورد سازمان ملل متحد تخمین نموده است، آن ها در مناطق بسیار وسیع در مرکز و جنوب سومالیا حکومت می کنند، آن ها نیز مالیات غیر رسمی جمع آوری می کنند. مشکلات بزرگ ایکه در شبه جزیره عربی، شاخه تاریخی القاعده با آن مواجه است، تعقیب سقوط و اضملال اش می باشد که بصورت بطنی در یمن جریان دارد.

مبارزه قبل از همه، محلی:

در شاخه های افریقایی القاعده از این سازمان تنها یک نام اش باقی مانده است. آن ها در داخل چهار چوب ایکه اسامه بن لادن برای فعالیت این سازمان ایجاد نموده بود، فعالیت نمی کنند و تنها از یکی از دیدگاه های وی که عبارت از مبارزه و یک جهاد جهانی علیه غربی ها بود، پیروی می کنند. در واقع نه سازمان حمایت از اسلام و مسلمانان و نه شباب قصدی برای حملات تروریستی در اروپا و در امریکا نشان نداده اند.

و اگر اهداف غربی را مورد حمله قرار بدهند، در داخل قلمرو خود شان اتفاق می افتد، مانند حمله بر سفارت فرانسه در Ouagadougou در دووم ماه مارچ سال ۲۰۱۸ که توسط ملیشه های سازمان حمایت از اسلام و مسلمانان صورت گرفت.

مبارزه این شاخه های افریقایی به درجه اول جذب نیروها و تأمین مالی شان کاملاً محلی است. بعد از آنکه علیه دولت غیر نظامی مالی جنگیدند و در یک کودتا در ماه اگست سال ۲۰۲۰ آن را سرنگون نمودند.

همچنان علیه اردوی فرانسه که تا سال ۲۰۲۲ در آن جا حضور داشت جنگیدند. اکنون گروه حمایت از اسلام و مسلمانان علیه جنرال Assimi Gouta و نیرو های کمی روسی می جنگند، به همان هدف: تحمیل و تطبیق شریعت در کشور.

در مورد جذب مبارزان شان آن ها بطور گسترده از بین مردم جامعه که بسیار زیاد در مرکز تجمع دارند، و هم می کوشند از میان بامبارا ها (bambaras) که در جنوب اکثریت دارند، جذب نمایند. همینطور شباب که تمام نیروهایش از مردم سومالیا هستند.

توضیحات Jerome Drevon ، محقق در موسسه بین المللی تحصیلات عالی در جینوا (سویس) و متخصص القاعده: « منافع ملی و منطقوی شرکت های افریقایی به مراتب نسبت به وفاداری شان به القاعده در نزد شان اهمیت دارد، ممکن است تبادل افکار، مشورت و تبادل پول بین شان وجود داشته باشد، اما این بیشتر نشان دهنده نوع از همبستگی است، نه رابطه سلسله مراتبی.

در طول عملیات "Barkhane" که توسط اردوی فرانسه بین سال های ۲۰۱۴ تا ۲۰۲۲ در چند کشور ساحل انجام شد، نشانه های از تبادلات بعضاً ستراتیژیکی و بعضاً مالی روی هارد دیسک ها Disque Durs و یا کلید های USB ضبط شده بود در سال ۲۰۲۵ در شمال مالی بدست آمده است. طبق راپور ملل متحد پنجاه میلیون دالر برای آزاد ساختن یک گروگان، تبعه اماراتی برای گروه حمایت از اسلام و مسلمانان پرداخته شده بود، که احتمالاً برای ساختار مرکزی القاعده اختصاص داده شده است.

شباب و گروه حمایت از اسلام و مسلمانان (GSIM) که فرضیه یا احتمال قطع وفاداری به القاعده را دیگر رد نمی کنند.

اولی ها این احتمال را در سال ۲۰۲۵ در نظر گرفتند وقتی که در حال قدرت بودند و شهر ها را یکی پی دیگر تا نزدیک پایتخت موگدیشو (Mogadiscio) دوباره تصرف کردند.

دومی ها با جدایی طلبان Touareg که اکثریت شان را آزادی خواهان l'Azawad تشکیل می داد اتحاد بستند و با آن ها در اواخر ماه اپریل یک حمله وسیع در مالی به راه انداختند.

افزایش رقابت دولت اسلامی (داعش):

به همه حال این سناریو هنوز هم واضح به نظر نمی خورد و نامشخص به نظر می آید. وفاداری آنان با القاعده بیشتر به دلایل عقیده وی و سیاسی ادامه دارد، نا به دلایل نظامی و مادی.

قرار توضیحات Jean Hervé Jezequel، رئیس پروژه ساحل در گروپ بحران بین المللی (directeur de projet Sahel à l'international Crisis groupe)، اگر آنان رابطه شان را با القاعده قطع کنند، ممکن است تعدادی از نیرو های شان از آنان روگردان شوند و به رقیب بزرگ شان بپیوندند و همچنان نفوذ و قدرت اخلاقی و سیاسی شان را که بالای اعضای خود دارند، از دست بدهند.

فرا تر از صحنه ساحلی، دیگر شاخه های افریقایی القاعده با سومالیا و نایجیریا نیز تحت فشار رقابت روز افزون گروه داعش هستند که از آن قلمرو ها و منابع، جذب نیرو میکنند. توسعه و گسترش دو سازمان بزرگ جهادی جهانی بالای قاره افریقا، سرویس های استخباراتی غربی را نگران کرده است.

Nicolas Lerner رئیس عمومی امنیت خارجی فرانسه در مصاحبه با رادیو France inter در ماه نوامبر سال ۲۰۲۵ قبل از برگزاری دهمین سالگرد حملاتی که در ۱۳ نوامبر سال ۲۰۱۵ در پاریس رخ داد، نظریات خود را چنین اعلان نمود: « امروز افریقا کانون اصلی تروریسم می باشد که مستقیماً منافع ما را تهدید می کند. اجازه دادن به تشکیل گروه های تروریستی و ایجاد نمودن پناگاه ها در تاریخ کشور ما، دائماً زمینه را برای طرح حملات آماده می سازد، بنابراین ما باید بسیار مراقب باشیم ».

در جنوری ۲۰۱۳ حمله ای که گروه های جهادی شمال مالی (Mali) انجام دادند و ۹ ماه بعدتر به جنوب رسیدند که باعث مداخله اردوی فرانسه در این کشور گردید.

سیزده سال بعد از آن اکنون گروه حمایت از اسلام و مسلمانان (GSIM) پایتخت Bamako، را تهدید می کنند، اما دیگر در پاریس خبری از چنین عملیات ها نیست.

بعد از اینکه فرانسه توسط دولت نظامی جنرال Goita از کشور بیرون رانده شد و جایش به نیرو های روسی داده شد، دیگر برای فرانسه در مالی خوش آمدید گفته نمی شود.